

Notitie

Contactpersoon Bart de Jong

Datum 14 juni 2013

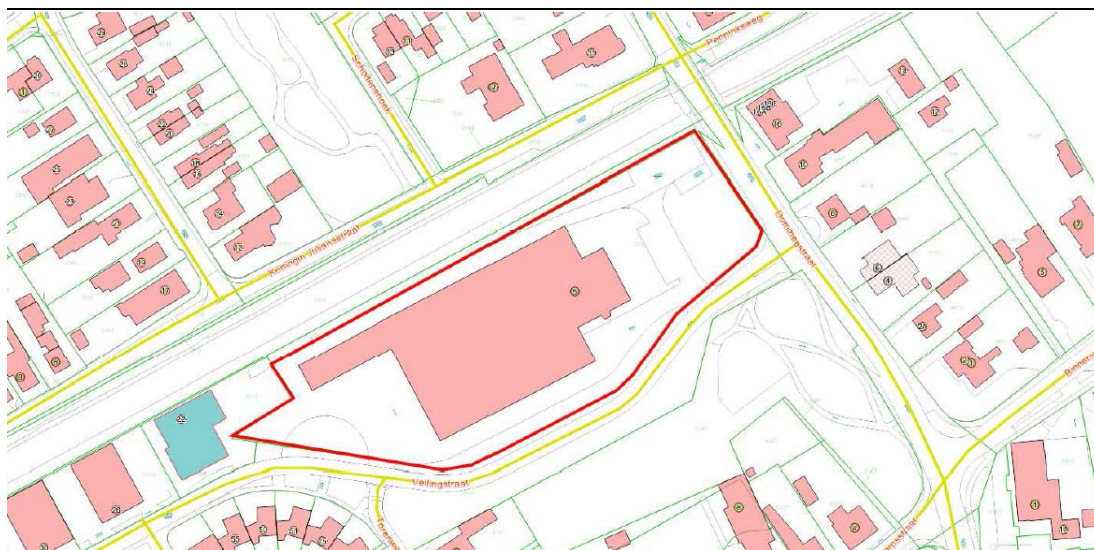
Kenmerk N001-1216146BJQ-evp-V01-NL

Watertoets herontwikkeling veilingterrein Twello

1 Inleiding

Ten behoeve van de herontwikkeling van het (voormalige) veilingterrein in de gemeente Voorst, dient het bestemmingsplan te worden aangepast. Verschillende milieuaspecten dienen hiervoor onderzocht te worden, in deze notitie staat het aspect (grond)water centraal.

De locatie is gelegen in de kern Twello en wordt aan de noordzijde begrensd door de spoorlijn Deventer-Apeldoorn, aan de zuidzijde door de Veilingstraat en aan de oostzijde door de Domineestraat. Het plangebied is te zien op figuur 1.1.

Figuur 1.1 Locatie plangebied in de kern van Twello. (Bron: gemeente Voorst)

1.1 Watertoetsprocedure

Conform het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient voor ruimtelijke plannen de watertoetsprocedure te worden doorlopen. Sinds 2003 is de watertoets wettelijk verplicht voor alle nieuwe ruimtelijke plannen en besluiten. Met het doorlopen van de watertoets vindt vooroverleg plaats tussen de initiatiefnemer en de waterbeheerder, daarnaast worden afspraken gemaakt over relevante wateraspecten in het te ontwikkelen plan. Het waterschap Vallei en Veluwe ziet er erop toe dat de watertoets correct wordt toegepast.

De watertoets heeft drie doelen:

1. Voorkomen dat (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen negatieve effecten hebben op het (lokale) watersysteem. Dit wordt beschouwd als het belangrijkste doel
2. Indien (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen desondanks toch negatieve effecten veroorzaken, dan kunnen mitigerende en / of compenserende maatregelen direct in de planvorming worden meegenomen. Als algemene regel geldt dat mitigerende maatregelen de voorkeur hebben boven compenserende
3. Voor elk ruimtelijk plan gaat het waterschap na of bestaande waterknelpunten kunnen worden opgelost en of er kansen zijn voor het realiseren van een veerkrachtig, robuust en veilig watersysteem

1.2 Leeswijzer

De relevante beleidsaspecten voor de watertoets komen in hoofdstuk 2 aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de beschrijving van het plangebied en hoofdstuk 4 richt zich specifiek op de waterhuishouding van de locatie.

2 Waterbeleid

2.1 Europa en Nederland

Vierde nota waterhuishouding

De Vierde nota waterhuishouding heeft als doelstelling om veilig en bewoonbaar land te hebben en te houden, en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen. Uiteraard moet hiermee een duurzaam karakter gewaarborgd worden. De Vierde nota waterhuishouding zet voor stedelijk gebied in op het vergroten van de (be)leefbaarheid van het water en het afkoppelen van hemelwater.

Adviescommissie Waterbeheer 21^e eeuw

Om problemen in waterkwaliteit en waterkwantiteit te bestrijden, is de Adviescommissie Waterbeheer 21^e eeuw met het concept van het vasthouden, bergen en afvoeren gekomen. Met het vasthouden van water wordt geanticipeerd op de klimaatverandering, stijging van de zeespiegel, daling van de bodem en verstedelijking.

Nationaal bestuursakkoord water - Actueel (NBW-Actueel)

Het NBW-Actueel (2008) is een actualisatie van het NBW uit 2003. Dit bestuursakkoord is meer afgestemd op de meest recente klimaatscenario's van het KNMI. In verschillende beleidsregels is vastgelegd dat (stedelijke) watersystemen met een urgente opgave, zowel op kwantitatief als kwalitatief gebied, voor 2015 op orde moeten zijn. Stedelijke gebieden met minder urgente problemen moeten de zaken voor 2027 op orde stellen.

In het NBW-Actueel is de afspraak gemaakt om de afwateringssystemen op orde te brengen, waardoor het afwateringssysteem wordt getoetst aan de geldende inundatienormen. Vanuit het NBW-Actueel is ook een trits met betrekking tot de waterkwaliteit geformuleerd: schoonhouden, scheiden en schoonmaken. Het water dient op de eerste plaats schoongehouden te worden, dit kan door het scheiden van waterstromen. Wanneer dit beide niet mogelijk is, dient het water te worden gezuiverd.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Het waterkwalitatieve deel van het watersysteem moet op orde worden gebracht volgens de Kaderrichtlijn Water (KRW) - doelstellingen. De doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) richten zich voornamelijk op de waterkwaliteit en de ecologische toestand van watersystemen, en gelden voor alle waterlichamen binnen Europa.

Voor de waterlichamen is in 2009 een maatregelenprogramma gepresenteerd. Voor de uitvoering hiervan geldt een resultaatverplichting in het jaar 2015. Het is voor de meeste waterlichamen nog onduidelijk welke waterkwaliteit als maatgevend wordt gesteld. De KRW stelt dat de waterkwaliteit er in ieder geval niet op achteruit mag gaan (het zogeheten 'stand still' beginsel). Vaak hanteert het waterschap een beleidsvisie met betrekking tot het realiseren van een goede (ecologische) waterkwaliteit, dat is gebaseerd op de KRW.

2.2 Provincie (Gelderland)

Waterplan 2010-2015

Het Waterplan Gelderland is de opvolger van het derde Waterhuishoudingsplan van Gelderland. In dit Waterplan Gelderland is het waterbeleid beschreven aan de hand van een aantal thema's zoals landbouw, wateroverlast, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen er voor 2015 en 2027 liggen.

In het kort hier de belangrijkste doelstellingen voor de planperiode:

- Voor de 35 gebieden van de TOP-lijst is het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) bestuurlijk vastgesteld en zijn de maatregelen voor herstel uitgevoerd;
- De maatregelen voor herstel van de wateren van het hoogste ecologisch niveau (HENwateren) zijn uitgevoerd
- De natte ecologische verbindingzones zijn gerealiseerd, tenzij onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn
- Wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt voorkomen door inrichting van waterbergingsgebieden en verruiming van watergangen
- In het stedelijk gebied is urgente wateroverlast opgelost
- De zwemwateren voldoen als minimum aan de categorie aanvaardbaar
- Toekomstvast hoogwaterbeleid

2.3 Waterschap (Vallei en Veluwe)

Beleidsvisie

In deze beleidsvisie wordt uitgelegd hoe het waterschap Vallei en Veluwe met gemeenten denkt samen te werken aan de realisatie van de wateropgave. Tevens wordt concreet benoemd aan welke eisen de inhoud van het waterplan van een gemeente moet voldoen en wat de gevolgen zijn van de Kaderrichtlijn water (KRW) aan de hand van landelijke ontwikkelingen. Daarnaast zorgt het waterschap voor de ondersteuning van de functies in haar beheersgebied, zoals wonen, werken, landbouw, recreatie en natuurontwikkeling.

2.4 Gemeente (Voorst)

Twello maakt onderdeel uit van de gemeente Voorst. Voor deze gemeente is in samenwerking met het waterschap een waterplan opgesteld. Gemeente Voorst is een groene gemeente die gelegen is tussen de Veluwe en de IJssel, waar veel wetingen en beekjes stromen. De ligging van de gemeente aan het water biedt vele kansen, maar ook enkele knelpunten. Zo wordt ze geconfronteerd met wateroverlast en riooloverstorten maar zijn er ook mogelijkheden in natuurontwikkeling en waterkwaliteitsverbetering. Dit gegeven heeft sturing gegeven aan het meest recente waterplan van de gemeente.

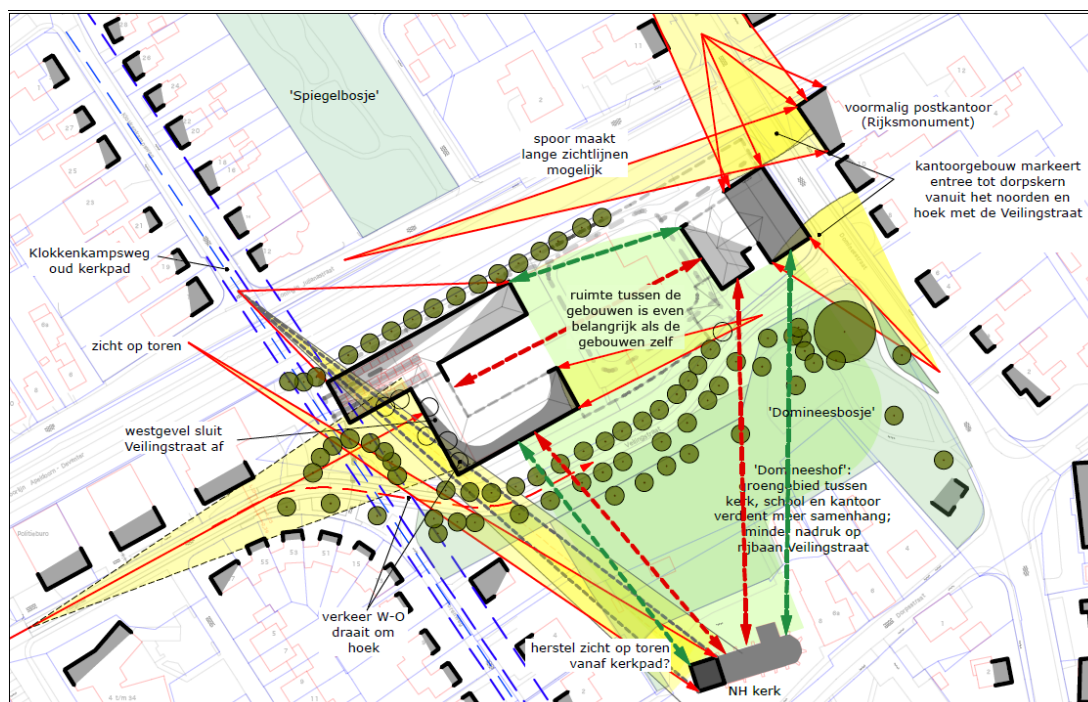
Primair heeft het waterplan drie belangrijke doelen:

- *Een aansprekende visie voor de korte en lange termijn, gebaseerd op een gedegen inventarisatie van de waterhuishouding, gekoppeld aan een maatregelenplan*
- *Bestuurlijke verankering van het waterbeleid bij de gemeente en haar waterpartners*
- *Het signaleren van knelpunten en deze omzetten in kansen en mogelijkheden*

3 Plangebied

3.1 Inleiding

In de kern van Twello (gemeente Voorst) krijgt het voormalige veilingterrein een nieuwe bestemming. Het krijgt twee belangrijke nieuwe functies zodat het kan worden ontwikkeld tot een middelbare school en een kantoorgebouw. De locatie ligt aan de spoorweg Apeldoorn-Deventer en aan de verbindingsweg tussen A1 en Rijksstraatweg. Een afbeelding van de mogelijke inrichting van het plangebied, is terug te vinden in figuur 3.1. De exacte invulling van het plangebied is nog niet bekend.

Figuur 3.1 Geplande Ruimtelijke ontwikkeling in de kern van Twello. (Bron: Stedenbouwkundig plan Veilingterrein Twello)

Beide gebouwen krijgen een prominente positie in het centrum van Twello. De school beheerst de as en de bocht van de Veilingstraat, het kantoor markeert de hoek Veilingstraat / Domineestraat en bepaalt samen met het voormalige postkantoor de entree tot het dorp Twello. Deze voorgenomen ontwikkelingen hebben mogelijk invloed op de waterhuishouding en/of de afvoer van hemelwater in het plangebied. Dit hoofdstuk beschrijft de toekomstige situatie van het plangebied.

3.2 Infrastructuur

Het veilingterrein bezet een strategische positie in de structuur van Twello. Het ligt langs twee belangrijke verkeerscorridors. Met de lange zijde grenst het terrein aan de spoorlijn Apeldoorn-Hengelo. Het ligt op korte afstand van het station. De korte zijde van het terrein ligt aan de Domineestraat, die samen met het verlengde, de Burg. H.W. Iordensweg, de hoofdverbinding vormt tussen de A1 en de Rijksstraatweg. Bij het veilingterrein sluit bovendien de verkeersring om het centrum aan op de hoofdweg.

Bij de herontwikkeling van het gebied is er aandacht voor de logistiek van aankomst en vertrek, zowel buiten als binnen de gebouwen. Scheiding tussen verkeer naar fietsenstalling en parkeerterrein is hierbij wenselijk. Het aantal verkeersbewegingen in het plangebied neemt als gevolg van de ontwikkelingen in het plangebied niet toe. Wel leiden de ontwikkelingen tot een andere verkeersstroming van met name fietsers. Gezien de bestaande functies van het gebied heeft deze ontwikkeling een positief gevolg voor het grond- en oppervlaktewater. Minder vrachtverkeer leidt ook tot minder vervuiling.

3.3 Parkeergelegenheid

In het plangebied worden parkeerplaatsen gerealiseerd. Het toekomstig aantal parkeerplaatsen bedraagt circa 50. Daarnaast is er plek voor het stallen van circa 300 fietsen. Bij het realiseren van de parkeerplaatsen dient een afweging te worden gemaakt (samen met het waterschap en de gemeente) over het afkoppelen van het hemelwater richting het oppervlaktewater. Vooralsnog is het uitgangspunt van de gemeente om zo veel mogelijk verhard oppervlak af te koppelen van het gemengde rioolstelsel.

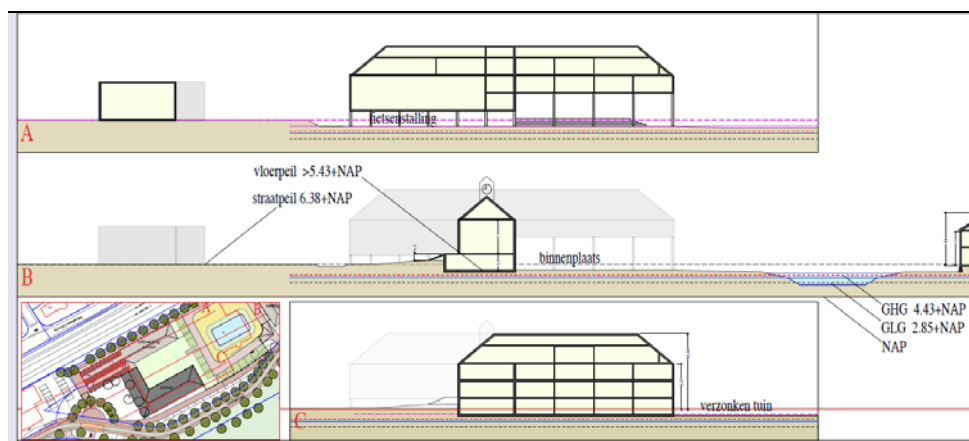
3.4 Overige gebruiksfuncties

Officieel hoort het veilingterrein nog bij de dorpskern, die hedendaags groen oogt door de hoge bomen van het Domineesbosje. Het gebied geeft zowel de rustieke kant, als de hectische kant van het dorp weer. De centrumring ontwikkelt zich steeds meer tot vestigingsplaats voor publieksaantrekkende functies zoals station, medisch centrum, grotere winkels en kantoren. Deze functies geven geen aanleiding tot een ernstige verstoring van het grond- en oppervlaktewatersysteem.

4 Waterhuishouding

4.1 Bodem, drooglegging en ontwateringsdiepte

Het plangebied ligt in de kern van Twello. In het peilgebied waarbinnen het plangebied valt, wordt een vast waterpeil gehanteerd. Daarnaast heeft het plangebied in de basis voldoende ontwateringsdiepte, zoals blijkt uit de gemiddeld hoogste- en laagste grondwaterstand (GHG en GLG) heeft het plangebied in de basis voldoende drooglegging (zie figuur 4.1). De maaiveldhoogte (straatpeil) binnen het plangebied ligt op circa NAP +6,38 m. Bij de GHG levert dit een ontwateringsdiepte op van 1,95 m, wat ruim voldoende is voor de gewenste ontwikkelingen binnen het plangebied

Figuur 4.1 Grondwaterstanden nabij het plangebied. (Bron: Stedenbouwkundig plan Veilingterrein Twello)

De bodemopbouw ter plaatse bestaat voornamelijk uit zand met verspreid in de deklaag kleiresten¹. In de omgeving van Twello kan met betrekking tot de ondiepe bodemopbouw globaal onderscheid worden gemaakt in drie bodemtypen. Door de ligging nabij de IJssel worden rivierkleigronden (ooivaaggronden) aangetroffen. Daarnaast is in westelijke richting sprake van kalkhoudende zandgronden (vorstvaaggronden). Verder worden ook dikke eerdgronden aangetroffen. Het plangebied bestaat voornamelijk uit kalkhoudende zandgronden. Een smalle rand in het oosten, ter plaatse van de huidige agrarische gronden, behoort tot de rivierkleigronden.

¹ Bron: DInoloket

Het plangebied in de kern van Twello kent geen duidelijke deklaag. Vanaf maaiveld wordt een watervoerend pakket aangetroffen van de formatie van Kreftenheye. In deze watervoerende laag wordt een dunne scheidende laag (circa 5 m dikte) aangetroffen op een diepte 12 m beneden maaiveld. Het watervoerende pakket, dat een totale dikte heeft van circa 40 m, wordt aan de onderzijde afgesloten door een dikke scheidende laag.²

De school krijgt een half verdiept souterrain. Aan de hoogteligging van het souterrain zijn beperkingen gesteld door de grondwaterstand. Geadviseerd wordt het vloerpeil van de onderste vloer tenminste 1 meter boven de hoogste grondwaterstand te leggen. Uitgaande van GHG van NAP +4.43 m, wordt het vloerpeil dus NAP +5.43 m, dat is 1.23 meter beneden maaiveld. De keuze van het vloerpeil houdt ook verband met de lengte en steilte van de hellingbaan naar de fietsenstalling. De stalling is beneden maaiveld gedacht, aansluitend aan de binnenplaats achterzijde. Andere oplossingen hiervoor zijn ook mogelijk.³

4.1.1 Waterkering

In of direct nabij het plangebied is geen primaire waterkering aanwezig. Hier hoeft bij de planontwikkeling dan ook geen rekening mee te worden gehouden.

4.1.2 Waterkwaliteit en Riolering

In de nieuwe bebouwing binnen het plangebied mogen geen uitlogende bouwmaterialen worden toegepast, dit om diffuse verontreiniging van het water en de waterbodem te voorkomen. Dit staat vermeld in het beleid van de provincie en het waterschap. Afvalwater dat afkomstig is van de woningen wordt afgevoerd naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI).

Voor de behandeling van hemelwater wijst het lokale waterschap op de zorgplicht en op het nemen van preventieve maatregelen. Het verdient aanbeveling daar waar mogelijk aandacht te besteden aan brongerichte maatregelen. Het argument daarbij is dat vanuit een wijder milieuperspectief preventie de voorkeur heeft boven 'end-of-pipe' maatregelen.

Uitgangspunt is dat het te lozen hemelwater geen significante verslechtering van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater mag veroorzaken en emissie van vervuilende stoffen op het oppervlaktewater waar mogelijk wordt voorkomen. Door bijvoorbeeld:

- *Duurzaam bouwen*
- *Het toepassen berm- of bodempassage*
- *Toezicht en controle tijdens de aanlegfase ter voorkoming van verkeerde aansluitingen*
- *Juridische verankering van de particuliere verantwoordelijkheden (vergunningverlening)*
- *Handhaving tijdens de beheerfase ter voorkoming van verkeerde aansluitingen (bijvoorbeeld middels controleputjes op de erfgrens)*
- *Het regenwaterriool uit te voeren met (straat)kolken voorzien van extra zand- slibvang of zakputten (putten met verdiepte bodem) op tactische plekken in het stelsel*

² Bron: TNO Dinoloket

³ Bron: Stedenbouwkundig plan veilingterrein Twello

- *Het regenwaterriool waar mogelijk (onder verhang) met de uitlaat boven de waterspiegel aanleggen (vermijden van 'verdrongen' stelsels)*
- *Adequaat beheer van straatoppervlak, straatkolken en zakputten (straatvegen en kolken / putten zuigen)*
- *Het toepassen van duurzaam onkruidbeheer*
- *Aangepaste gladheidbestrijding*
- *Het voorkomen van afstroming van hondenuitwerpselen*
- *De bewoners, gebruikers en beheerders van het gebied voor te lichten over de werking van de riolering en een juist gebruik hiervan*
- *Het vermijden van vervuilende activiteiten op straat zoals auto's wassen en repareren en chemische onkruidbestrijding*

Daar waar ondanks de zorgplicht en de preventieve maatregelen het te lozen hemelwater naar verwachting een aanmerkelijk negatief effect heeft op de oppervlaktewaterkwaliteit, kan in overleg met gemeente en waterschap gekozen worden voor aanvullende voorzieningen, een verbeterd gescheiden stelsel of aansluiten op het gemengde stelsel.

4.2 Verhard oppervlak

Het plangebied is in de huidige situatie nagenoeg verhard. Op basis van het stedenbouwkundige plan is er in de toekomst extra ruimte gereserveerd voor groenvoorzieningen en oppervlaktewater. Omdat het verhard oppervlak niet toeneemt, hoeft er geen extra oppervlaktewater gerealiseerd te worden dan nu is voorzien in het stedenbouwkundig plan.

4.3 Bestemmingen wateraspecten

In de toekomst wordt er in het plangebied oppervlaktewater gerealiseerd. De bestemming 'water' dient daarom opgenomen te worden binnen het bestemmingsplan.